

РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Ціна 60 гелерів.

ČSR. Mladá Boleslav, Josefodolská 179-IV.

Неперіодичний інформаційний листок
УКРАЇНСЬКОГО ВСЬПРОСВІЩЕНОГО РОБІТНИЧОГО СОЗУ в ЧЕХОСЛОВАЦЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ.

Річник I. Молода Боєслава 1-го листопаду 1931 р. ч. I.

ДО НАШИХ ЧИТАЧІВ.

Шановні Товариші! Кожного свідомого українця цікавлять події на рідних землях, — не кожен, однак, дістає свої часописи. Приходиться, в силу багатьох обставин, читати часописи тієї чужої країни, в котрій ми перебуваємо, як емігранти. Ці чужі часописи дуже мало, а то і зовсім не цікавляться українським рухом і лише принагідно коли не коли щось передрукують з випадкових джерел.

Управа УВРС, стовчи на сторожі інтересів своїх членів — українського організованого робітництва в ЧСР, хоче інформувати їх бодай про головніші моменти українського життя, як на рідних землях, так і на еміграції. Здійснюючи це бажання, Управа доручила Культурно-освітній референтурі при УВРС, починаючи з дня 1-го вересня ц.р. випускати у світ, бодай двічі на місяць, неперіодичний інформаційний листок під назвою "Р о б і т н и ч і В і с т и".

Однак, різні перешкоди чисто формально-правного порядку задержали випуск цього листка аж до цього часу.

"Робітничі Вісті" кожного разу принесуть якісь звістки, чи то сумні, чи веселі, але завжди такі, що радо їх прочитаєте та й будете знати, що де сталося на батьківщині та й на чужині серед нашої української еміграції.

Управа УВРС широ закликає всіх Вас бути читачами та одночасово і дописувачами "Робітничих Вістей". Подавайте відомості про життя Відділів УВРС, про важніші події в житті окремих членів УВРС.

Нехай "Робітничі Вісті" стануть бажаними та цікавими для кожного, хто охоронає ідеї нашої солідарності та єдності.

Нехай спільно наших працев "Робітничі Вісті" перетворяться в інформаційний листок ширшого мірила. —

Управа УВРС.

ПЕРШЕ ЛИСТОПАДУ

/1918-1931/

Першого листопаду минає тринадцять років од тої незабутньої хвили, коли наш нарід на Західних Землях України, розбитий могутнім ударом вікові кайдани, повернув свої права і вольности, що були погарбані поляками під час їх нападу на Галицько-Волинську Державу в 1340 р.

"Того дня, перший раз по війнах Хмельницького, прийшли до голосу широкі маси українського працюючого селства і робітництва, віддихнули повними грудьми на волі і ваялися самі будувати знов власну державу. Того дня встали українські працюючі маси Галичини до нового життя разом зі своїми братами над

Дніпром, котри за два тижні скидали в себе буржуазно-поміщицьку диктатуру гетьмана Скоропадського. Вони сповняли заповідь свого вчителя М. Драгоманова, що сам український нарід мусить упорядкувати свої долі, як йому потрібно, скинувши в себе всяке панство і чуже державництво".

Перше листопаду є для нас не лише високоісторичною датою відродження української державности в Галичині, а й символом негаснучого духа українського народу, символом його змагань до волі, до самостійного життя Соборної України.

Тяжка стопа польської шляхти, що іменем австрійських цісарів на протязі довгих століть, давила український нарід в Галичині, що намагалася задушити, адаваючись, останній вогник його національного почуття, не могла перемогти народнього духа.

Український нарід не зупинився перед найбільшими жертвами для досягнення свого удеалу. З листопадowymi днями звязується геройська оборона західних українських земель Галичини від нападу варварських польських орд.

Відважна боротьба української Галицької армії проти вдесятеро переважавчого ворога, що мав велику кількість зброї, стрілива та літаків, що був добре забезпечений харчами, а в зимі теплим одягом, не принесла нам перемоги... Але й не залишила нас переможеними! Ми лише одійшли, щоб підсилитися та з новими силами цілої України розпочати знову боротьбу за нашу Волю!

Переглядаючи сьогодні, себ-то, по тринадцяти роках від незабутніх листопадowych днів свої сили, своїх поготівів до боротьби, ми з гордістю константуємо: 1/що дух славних героїв 1918 р. горить тим же незмінним завяттям; 2/що в ряди нашої народньої армії влилося величезне поповнення з молодого сивої української генерації і що це поповнення з кожним днем зростає; 3/що, завдяки незломному прямуванню українського народу до здійснення свого ідеалу, справа нашого визволення що раз більше притягає прихильників із чужинців і на сьогодні є ПРОБЛЕМОЮ МІЖНАРОДНОГО ХАРАКТЕРУ.

Сьогодні ж, першого листопаду, ми українські емігранти, разом з сорока мільйонним українським народом, у велику річницю листопадowych днів, охиляємо свої голови перед пам'яттю славних героїв, що полягли в битвах, чи померли на каторгах за ВОЛЮ УКРАЇНИ!

ЧЕСТЬ І СЛАВА ЇМ НА ВІКИ!

НЕХАЙ БИВЕ НЕЗАЛЕЖНА СОВОРНА УКРАЇНА!

УКРАЇНСЬКА СПРАВА ЗА КОРДОНОМ.

-----ІНТЕРПЕЛЯЦІЯ В АНГЛІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ В УКРАЇНСЬКІЙ СПРАВІ. Дня 21-го вересня цього року в англійським парламенті звернувся посол Мальон з запитом до заступника міністра закордонних справ, чи Комітет Трьох, призначений Радом Ліги Націй для розглянення українських петицій, збереться знову? Міністер відповів, що цей Комітет дійшовся і рішив поставити згадані петиції на порядок денний Ради.

24-го вересня посол Мальон поставив новий запит, чому речинець розглянення петицій відклали аж до січня, замість розглядати їх негайно? Відповідь на це була, що матеріял згаданих петицій надто великий, щоби можна було їх негайно розглядати.

-----ЗВІДОМЛЕННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ПОСЛІВ, ЩО ВІДВІДАЛИ ГАЛИЧИНУ. Англійські послы, священик Джеймс Барр і Річ Девіс, що, як відомо, в серпні ц.р. відвідали Галичину, вернувшись до Лондону, виготовили оба звідомлення для палати громад /парляменту/ під назвою "Звідомлення про польсько-український спір у Східній Галичині". Звідомлення займає 29 сторін великого формату.

Вони подають, як збирали інформації про справу спору українців з поляками і про життя українців та їх теперішнє становище в Польщі. Зокрема посол Барр описує українські кооперативи, школи і шкільництво, далі вибори і виїзці подає загальний огляд теперішнього нашого положення.

Оба англійські послы стверджують, що українці - це один з найбільших народів в Європі, а українці в Польщі - це найбільша національна меншина в

Європі. Те, що посли чужої, а до того великої світової держави, відвідали наш край і подали свій звіт своїм товаришам у парламенті, має чимале значіння для української пропаганди. Побажати б тільки, щоб такої пропаганди було якнайбільше. —

БОЛГАРСЬКА ПРЕСА ПРО УКРАЇНУ. Останні події на наших землях, а зокрема тяжке положення українців у Польщі, звернули на себе увагу й болгарської преси, що досі мало місця присвячувала українським справам. "Втихомиривання" Ст. Галичини, справа українських калоб, а звінці англійське зацікавлення українськими справами й останній конгрес меншин у Женеві знайшли відповідний відгомін у пресі і то навіть у формі окремих статей та кореспонденцій. Зокрема багато матеріалу приніс прегерно редагований софійський щоденник "Македонія", який змістив переклад статті льондонського часопису "Нь-Стейтмен анд Нейшен" з 29 серпня під назвою "Потничиство в Польщі", в якій представлено європейське значіння подій, що відбуваються тепер у Східній Галичині й викликають загальний інтерес.

Чималу статтю про побут англійських послів Дейвіса і Барра в Галичині, і то з покликанням на "Діло", помістив "Мирт" /ч. 9332 з 18 серпня/, згадуючи за разом і голос "Газети Польської".

Як бачимо, перші леди проломані. Треба б тільки, щоб наша еміграція в Болгарії, що виступила вже з власним органом, навязала ближчі зв'язки з болгарськов пресою й стала добрим посередником між Українцями та Болгарцями.

МІЖПАРЛЯМЕНТАРНА УНІЯ. Букарешт 3. X. 1931. Цьогорічний 27 зїзд міжпарляментарної унії в Букарешті відбувся без співучасті представників Бритійської імперії, які не явилися на конгрес з огляду на сучасну політичну кризу в Англії. Українська парламентарна політика затуплена на конгресі нашими послами і сенаторами: О. ЛУЦЬКИМ /УНДО, Львів/ Д-ром В. ЗАЛОЗЕЦЬКИМ і д-ром МАСР-МИХАЛЬСЬКИМ з Буковини та п. ЛУЧКОВИЧЕМ з Канади, який рівночасно є одним з представників Бритійського парламентаріату. Не треба окремо підкреслювати, як важним і цінним для нас є прибуття п. Лучковича до Букарешту.

Всі українські делегати виступають солідарно. Праця йде планоно на основі повного порозуміння.

Посол Луцький виголосив велику промову на повнім засіданні комісії для етнічних справ, в якій ясував сучасне положення української нації в Польщі, Чехословаччині, Румунії та на Радянській Україні, підкреслив вагу українських національних незалежницьких змагань і закликав до представників всіх націй, щоб вони, з огляду на виїмкову вагу українського питання, причинилися до здійснення міжнародних зобов'язань, принятих Польщев в березні 1923 р.

В цій справі забирали голос представники Вельгії та Італії. Вони заявили за тим, що піднесені послом Луцьким конкретні українські домагання треба спрямувати /по за Лігов Націй/ на субкомітет Міжпарляментарної Унії.

Промова п. Луцького викликала велике зацікавлення. Представники багатьох парламентарних груп і сам предсідник комісії /Студер - Швайцарія/ відбули на цю тему з українськов группов докладні розмови.

8-го жовтня по обіді відбулося чергове засідання цілої української групи в домі п. Залозецького. Вечером відбулася зустріч українських парламентаристів з букарештськов українськов громадою в домі сенатора Маср-Михальського. Посол Лучкович прибуде після закінчення зїзду до Львова.

ПОСОЛ КАНАДІЙСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ ЛУЧКОВИЧ У ЛЬВОВІ. 14. X. Діло ч. 230.

10 жовтня вечером приїхав з Черновець до Львова посол канадійського домініального парламенту, наш земляк Михайло ЛУЧКОВИЧ. В понеділок відвідав редакцію "Діла" та поділився своїми вражіннями з побуту в Румунії, зокрема в Буковині. Як про це згадано вище, посол Лучкович приймав участь у цьогорічному зїзді Міжпарляментарної Унії в Букарешті. Вертаючи з Букарешту, посол Лучкович затримався кілька днів у Чернівцях, де знайомився з життям буковинських українців, які його сердечно вітали та давали всякі інформації. Він живіє в Буковині якнайкращі вражіння та має повне задоволення з побуту, бо успішно приглянувся тамешньому життю, його змаганням та потребам.

4. Робітничі вісті.

Прибувши до Львова, пос. Лучкович цікавиться нашими національними й культурними здобутками та знайомиться з ходом і темпом нашого національного життя.

ВІСТІ З КРАД.

-----ВИСАДКА МОГИЛУ! З Підгаєччини пишуть: у Вісов, підгаєцького повіту, стоїла серед села висока могила українських Січових Стрільців, які впади в боях з москалями в часі світової війни. На могилі тій відправлялося рік-річно богослуження за поляглих при співучасті доколичного населення.

Для 7-го жовтня ц.р. коло год. 10 веч. збудив сплячих селян Вісов страшний гук. Коли селяни збіглися на місце вибуху, побачили, що могила з хрестом вилетіла в повітря, а каміння з хреста і могили лежало у віддалі від могили на якій 100 метрів. Злочинна рука у своїй ненависті до могили підложила під неї бомбу, яка знищила могилу, котров дорожило ціле село.

-----СМЕРТЬ ПОСА, МИХАЙЛА ГАЛУШИНСЬКОГО. 25 вересня помер посол і заступник Української Парламентарної Репрезентації Михайло Галушинський. З його смертю втратили ми визначного українського діяча й політика, який ледви стояв на сторожі національних українських цінностей та здобутків. Важко пережиті події минулорічні події та й де які факти після них, загнали цього ледкого і світлого громадянина, великого, жертвенного патріота, а до того людини з золотим серцем, у могилу. В.Й.П.-

Р І Ж Н Ї.

-----ЩО КОШТУЄ СВІТОВА КРИЗА? На це питання дає відповідь визначний німецький економіст Вейтінський, професор берлінського університету у своїй праці, що вийшла недавно з друку. На основі його обчислень втрати господарства Німеччини, Англії та Зєднаних Держав до кінця 1931 р. перейдуть суму 100 мільярдів нім. марок, інших держав Європи й Америки обчислює автор на 150 мільярдів. Тих 450 мільярдів представляють потрібну вартість усіх запасів золота і півторакратний грошовий обіг цілого світу.-

-----ГОЛОДІВКА 4.000 ВІЗНІВ У ПОЛЬЩІ. З Варшави повідомляють, що політичні в'язні у всіх польських тюрмах почали голодівку на знак протесту проти владичного регуляміну, який зрівнює права політичних в'язнів з кримінальними. Голодівку почало понад 4 тисячі в'язнів.-

-----ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР. 3.1648. Богдан Хмельницький здійснив облогу Львова. 1848. Барикади у Львові. 10.1709. Здобуття Батурина москалями. 1838 + батько нової доби українського письменства Іван Котляревський. 11.1893. + славний байкар і поет Леонид Глібів. 15.1678. Хмельницький облягав Замость 1709. Іван Скоропадський вибраний гетьманом. 18.1838. род. письменник Іван Нечуй-Левицький. 20.1709. Цар Петро велів стягти полковника Чечеля за оборону Батурина перед москалями. 20.1917. Проголошення Центральною Радою Української Народної Республіки. 1.1918. Проголошення самоостійности Західних Земель України.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

ТОВАРИШІ! ЖЕРТВУЙТЕ НА КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІЙ ФОНД.

Редагує Комісія при Культурно-Освітній Референтурі УВРС, Видє Упр. УВРС.

Odpovědný redaktor Jan Fryblik, Mladá Boleslav. — Vydavatel a nakladatel Výkonný výbor Ukrajinského Všeodborového Dělnického Svazu v Č. S. R. — Tiskem Josefa Kareše, v Mladé Boleslavi (u Slovanky).